

Pokusné ověřování Systému podpory provázejících učitelů – Informační materiál pro provázející učitele

Verze září 2024

*Vážená provázející učitelko, vážený provázející učiteli,
moc si ceníme Vašeho zapojení do pokusného ověřování. Díky spolupráci s Vámi budeme moci co nejlépe nastavit celostátní systém podpory provázejících učitelů. Děkujeme Vám za Vaši práci se studenty a studentkami učitelství. Z výzkumů i výpovědí studentů víme, že pedagogické praxe mají zásadní vliv na kvalitu přípravy učitelů. Proto usilujeme o rozvoj v této oblasti. Děkujeme, že do toho jdete s námi.*

Oběcné informace o pokusném ověřování [naleznete zde](#). Tento dokument obsahuje ty nejpodstatnější informace přímo pro Vás, zapojené provázející učitele. V případě nejasností se na nás neváhejte obracet (kontaktní údaje viz níže).

Moc děkujeme za Váš zájem podporovat budoucí učitele a učitelky i za Vaši energii a čas věnovanou spolupráci na pokusném ověřování. Přejeme hodně radosti ze spolupráce na praxích.

Tým pokusného ověřování

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ INFORMACE:

Jak je to s financováním pokusného ověřování?

MŠMT poskytne škole celkem **35 048,- Kč** na **1** provázejícího učitele na školní rok. Z toho připadá:

- 24 000 Kč na příplatek pro provázejícího učitele (12*2000,- Kč hrubého) + odpovídající odvody na sociální a zdravotní pojištění školy a FKSP
- Jednorázová odměna 2000,- Kč škole na kompenzaci administrativy + odvody

Ředitel/ka školy vyplácí provázejícímu učiteli/učitelce finanční prostředky jako **součást platu** formou měsíčního osobního příplatku (preferovaná forma) anebo nepravidelně mimořádnou odměnou.

Detailní informace o způsobu financování zveřejnilo MŠMT ve [Věstníku](#)

Co znamená zapojení do pokusného ověřování pro provázejícího učitele/provázející učitelku?

- Povinnost absolvovat **vstupní vzdělávání** organizované institucí připravující učitele (fakulta, VOŠ, střední pedagogická škola) **v rozsahu min 20 hodin**, učitel jej absolvuje jen jedinkrát → **Získá tak oprávnění vykonávat specializační činnost provázejícího učitele i do budoucnosti.**
- Dále provázející učitel ve školním roce 2024/25 vykoná dohromady nejméně dalších **60 hodin** práce nad rámec přímé pedagogické činnosti. Z toho připadá:
 - **20** hodin na průběžné vzdělávání pro provázející učitele, které organizuje instituce připravující učitele – učitel jej absolvuje každý rok
 - **30** hodin na společnou reflexi či plánování se studenty učitelství. (POZOR: do těchto hodin se nepočítá samotná výuka a čas strávený se žáky)
 - **10** hodin připadá na administrativní úkony spojené s organizací pokusného ověřování a administrací praxí (organizační schůzky o organizátory PO, garanty z fakulty či studenty), případně evaluace a organizace praxí, nebo jiná forma spolupráce s institucí připravující učitele (např. účast provázejícího učitele na výuce studentů na fakultě).

Jaká je administrativní náročnost pro zapojeného učitele?

Provázející učitel/ka vede záznamy o výkonu své činnosti ve **výkazu** provázejícího učitele. Souhrnné údaje pak sdílí s MŠMT v tomto výkazu souhrnně na konci školního roku. Vyplní také jednu za školní rok **evaluační dotazník**.

Průběh pokusného ověřování během školního roku z pohledu provázejícího učitele / učitelky:

Před začátkem nebo v průběhu školního roku

- Absolvuje vstupní vzdělávání v předepsaném rozsahu
- Účastní se průběžného vzdělávání (podle dohody s institucí připravující učitele, která rozhoduje o jeho konkrétní podobě)
- Provází studenty učitelství na praxích v předepsaném rozsahu
- Vede průběžné měsíční záznamy o rozsahu své činnosti do výkazu práce

Červen 2025: termín odevzdání ročního výkazu provázejícího učitele a termín vyplnění evaluačního dotazníku (on-line formou)

Srpen 2025: nejzazší termín naplnění všech povinností provázejícího učitele plynoucích z pokusného ověřování pro školní rok 2023/2024.

Jakým způsobem je pokusné ověřování vyhodnocováno? Jak bude pracováno se zpětnou vazbou od zapojených učitelů?

Součástí pokusného ověřování je **komplexní evaluace**, která bude realizována zkušenou sociologickou agenturou. Součástí evaluace bude vyhodnotit jak procesní záležitosti týkající se organizace a efektivity pokusného ověřování, tak i její dopadovou stránku, kde bude porovnán vzorek zapojených učitelů a vzorek učitelů, kteří vedou praxe mimo pokusné ověřování (tzv. kontrolní skupina).

Mezi evaluační nástroje bude patřit:

- Dotazníkové on-line šetření
- Fokusní skupiny s vybranými provázejícími učiteli

DALŠÍ ČASTO KLADENÉ OTÁZKY:

Vstupní a průběžné vzdělávání:

- **Je do celkového objemu 60 hodin práce zapojeného provázejícího učitele zahrnuté i vstupní 20 hod. školení?**
Ne, to je nad rámec 60 hodin výkonu. Zato průběžné vzdělávání se do těchto 60 hodin započítává.
- **V minulosti jsem absolvoval mentorský kurz, je nutné absolvovat vstupní vzdělávání v plném rozsahu?**
Po dohodě s fakultou/školou poskytující vstupní vzdělávání lze takovým provázejícím učitelům uznat za splněné některé části ze vstupního vzdělávání, nikdy však v plné výši. Záleží na domluvě s poskytovatelem vstupního vzdělávání.
- **Jakou formu má průběžné vzdělávání?**
O podobě průběžného vzdělávání a jeho splnění v daném školním roce rozhoduje instituce připravující učitele, se kterou spolupracujete. Průběžné vzdělávání navazuje na vstupní vzdělávání, prohlubuje a rozšiřuje kompetence obsažené už v tom vstupním vzdělávání. Může se zaměřit na další témata podle potřeb účastníků. V minulém školním roce jsme umožňovali maximálně 5 z těchto hodin realizovat u jiného

poskytovatele a nechat si je uznat. Důvodem byla větší zátěž provázejících učitelů v prvním roce pokusného ověřování, kdy i vstupní školení museli absolvovat v průběhu školního roku. Tyto důvody již pominuly, a proto **ve školním roce 2024/2025 není uznávání možné a všech 20 hodin průběžného vzdělávání je třeba absolvovat u spolupracující instituce připravující učitele.**

- **Má provázející učitel nárok na uvolnění z výuky, pokud se časově kryje se vstupním nebo průběžným vzděláváním pro provázející učitele?**

Stanovování termínů vzdělávání je plně v kompetenci institucí připravujících učitele. Ideální je stav, kdy se školení konají částečně v době výuky a částečně v době mimo výuku tak, aby se zapojení učitelé účastnili ve své pracovní době, a aby za ně nebylo nutné suplovat v plném rozsahu. Nicméně nemá se jednat o činnost konanou nad rámec pracovní doby. Je věcí dohody s partnerskou institucí připravující učitele, nakolik termíny školení zasahují do rozvrhu zapojených učitelů a učitelek.

- **Kdo hradí účast na vstupním školení pro PU?**

Vstupní i průběžné školení je vždy provázejícím učitelům poskytováno bezplatně.

Podmínky realizace praxí:

- **Kolik studentů učitelství může maximálně připadat na jednoho provázejícího učitele?**

Počet studentů vykonávajících praxi u jednoho provázejícího učitele závisí na dohodě s vysílající institucí a není v rámci pokusného ověřování stanoven. Tj. může jít o 1 či více studentů.

- **Je do celkového objemu 60 hodin práce zapojeného provázejícího učitele zahrnutá i přímá činnost se žáky?**

Není, hodiny strávené se studenty učitelství v přímé výuce žáků se do těchto hodin nezapočítávají, protože se jedná o hodiny, kdy zapojený učitel učí podle svého platného rozvrhu. Učitel by měl se studenty učitelství strávit ve výuce přinejmenším stejný počet hodin, jako reflexí a plánováním (tedy minimálně 30h za školní rok), ale může se jednat i o výrazně více hodin. Nemělo by se ale jednat o méně hodin. Tj. na 1 hodinu práce se studenty nad rámec výuky musí připadat alespoň 1 hodina společně strávená se žáky ve výuce.

- **Má provázející učitel nárok při výkonu vedení praxe na úlevu od ostatních pedagogických činností?**

Vedení školy umožní provázejícímu učiteli provázet účastníky na praxích v souladu se sjednanou smlouvou. Vedení školy by mělo provázejícímu učiteli podle možností ulevit od plnění jiných povinností, které učitel vykonává jako součást nepřímé pedagogické činnosti. Poznámka: Jsme si vědomi časové náročnosti výkonu role provázejícího učitele a usilujeme o možnost snížení týdenní přímé pedagogické činnosti pro provázející učitele. Toto je však možné dále prosazovat až na základě výstupů z tohoto pokusného ověřování, tj. odpočty přímé pedagogické činnosti nejsou součástí pokusného ověřování.

- **Na praxe mi chodí studenti i mimo rámec pokusného ověřování (ze stejné nebo i jiné instituce), mohou do výkazu provázejícího učitele zahrnovat i tyto s nimi strávené hodiny?**

Do výkazu je možné zahrnout jen hodiny, které provázející učitel vykonal se studenty, kteří byli na praxi vysláni institucí připravující učitele pouze v rámci tohoto pokusného ověřování. Provázení studentů, kteří přijdou na praxi mimo rámec pokusného ověřování, je možné. Pokud má provázející učitel uzavřenou DPP, která odměňuje práci s těmito studenty, je třeba dbát na to, aby nedocházelo k dvojímu financování jedné činnosti, tj. nelze vykazovat do výkazu v pokusném ověřování činnost, kterou má provázející učitel hrazenou např. v rámci DPP.

- **Přijímám studenty na různé typy praxí a také z různých stupňů. Někdy mám na praxi více studentů najednou. Budu započítávat čas strávený s nimi stejně?**

Ano, do výkazu v části A vždy udáváte hodiny, které jste daným studentům věnoval mimo samotnou výuku se žáky, a nerozhoduje, zda se jednalo o skupinu či jednotlivce. Např. náslechu hodiny se účastnily dvě studentky, rozbor byl proveden společně v rozsahu jedné hodiny, do výkazu proto zapisuji 1 hodinu reflexe. Rozhodující je množství času, které jste tomu jako provázející učitel věnoval. Pokud se reflexe se studentkami/y konala odděleně, a každé studentce/ovi jste věnoval hodinu zvlášť, vykazujete 2 hodiny.

Překážky ve výkonu činnosti provázejícího učitele:

- **Co se stane, pokud fakulta „nedodá“ sjednaný počet studentů, případně vůbec žádného?**
Tato situace by neměla nastat, protože partnerská instituce připravující učitele se zavázala vyslat adekvátní počet studentů ve smlouvě se školou. Pokud by i přesto nastala, partnerská instituce bezodkladně informuje školu a ta od té chvíle pozastaví vyplácení měsíčního příplatku provázejícímu učiteli. Nevyplacené prostředky škola vrací zpět. Škola vrací jen poměrnou část prostředků za neodvedenou práci, tj. celkové poskytnuté prostředky se vydělí poměrem, který odpovídá poměru neodpracovaných hodin k celkovému počtu 60 hodin.
- **Co se stane, když provázející učitel nemůže vykonávat svou činnost provázejícího učitele? Jaké povinnosti se vztahují na případné náhradníky?**

Škola informuje partnerskou instituci připravující učitele a navrhne způsob náhradního zajištění sjednaných praxí. Škola může nominovat náhradníka. V takovém případě také bezodkladně informuje MŠMT kontaktním emailem (viz níže). Tento náhradník už nemá povinnost projít vstupním vzděláváním pro provázející učitele, pokud jej absolvoval jeho předchůdce. Celkový počet odpracovaných hodin za školní rok (min. 60) původního zapojeného učitele a jeho náhradníka se sčítá, tj. jsou odevzdané dva výkazy (za původního učitele a jeho náhradníka) s tím, že dohromady musí vykázané hodiny odpovídat požadovanému počtu na 1 provázejícího učitele. Pokud škola náhradníka ustanovit nemůže, praxe nerealizuje, vrací poměrnou část prostředků podle počtu neodpracovaných hodin (viz předchozí bod).

Kam se mohu obrátit pro více informací?

Pro veškerou komunikaci ohledně pokusného ověřování využijte prosím email:

POprovazejiciucitele@msmt.cz

Osoby realizující pokusné ověřování na MŠMT:

Bc. Jakub Svoboda
Mgr. Matouš Bořkovec

Podpora ze strany Národního pedagogického institutu:

Mgr. Jitka Jarníková

Děkujeme za spolupráci!